

Maliye vekâleti tarafından idare olunan inhisarlar hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 2 /VI/ 1930 - Sayı : 1509)

№ 1660

BİRİNCİ MADDE — Maliye vekâleti tarafından idare olunan inhisarlar, hükmî şahsiyeti haiz Devlet müesseseleridir.

Bunlar ticarî muameleleri dolayısıyla tacir sıfatını ihraz edemezler.

İKİNCİ MADDE — İnhisar idareleri Maliye vekâletinin inhası üzerine iradei milliye ile tayin olunan umumî müdürler tarafından mülhak bütçelerle idare olunurlar.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İnhisar idarelerinde, bilûmum muameleleri ifayı müteakip tetkik ve murakabe ile muvazzaf ve doğrudan doğruya Maliye vekâletine merbut bir veya müteaddit murakıp bulunur. Bu murakıplar Maliye vekâletinin inhası üzerine iradei milliye ile tayin olunurlar.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İnhisar memurları halk ile muamele ve münasebetlerinde hususî müessese memurları gibi muameleye tabi olup haklarında memurun muhakemat kanunu hükümleri tatbik olunmaz.

BESİNCİ MADDE — İnhisar idarelerine ait bilcümle mallar Devlet emvalindedir. Bunları çalanlar, ihtilâs edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun sui istimal edenler Devlet malları hakkında ika olunan bu gibi cürmlere müterettip takibat ve cezalara tabidirler.

ALTINCI MADDE — İnhisar idarelerine, mevzuları olan ticarî ve smâî muameleleri ifa için, bütçeler ile lüzumu miktarda mütedavil sermaye verilir.

YEDİNCİ MADDE — İnhisar idareleri, işlerinin icabına göre Maliye vekâletinin muvafakatile kısa vadeli istikraz ve avanslar aktine, kredi ve hesabi cariler açtırmaya mezundurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — Mütedavil sermaye ile tedvir edilen muamelelerden mütevellit irat ve masrafların pilânçosu her malî sene hitamından itibaren altı ay zarfında tanzim ve muvakkaten tayin olunacak mütehassis murakıplar tarafından kayıtlara ve evrakı müsbitelere tatbik edilmek suretile tetkik olunur. Bu murakıplardan biri Divanı Muhasebatça, diğeri Maliye vekâletince intihap edilir.

DOKUZUNCU MADDE — İnhisar idarelerinin taahhüdât ve sarfiyatı Divanı Muhasebatın vizesinden müstesnadır ve mütedavil sermayeye ait muamele ve mukaveleleri müzayede ve münakasa ve muhasebei umumiye kanunları hükümlerine tabi değildir. Mülhak bütçeye müteallik idare hesabı ile hesabı kat'iler malî senenin hitamından itibaren dokuz ay zarfında Divanı Muhasebata verilir. Ancak aylık olarak verilmesi kabîl olan idarelere her ayın hesabı o ayı takip eden ikinci ayın hitamına kadar evrakı müsbitesile birlikte Divanı Muhasebata gönderilir.

ONUNCU MADDE — İnhisar idarelerinin hesabı kat'ileri mütedavil sermaye hesaplarına müteallik pilânço ve murakıp raporları malî sene nihayetinden itibaren dokuz ay zarfında Büyük Millet Meclisine takdim olunur.

ON BİRİNCİ MADDE — Müstacel ve fevkalâde sebeplerden dolayı İcra Vekil-

leri Heyeti kararile mevcut sermayeleri ve bütçe ile muayyen tahsisatlar fevkinde, inhisar idarelerince, masraf ihtiyarı veya mübayaat icrası caizdir.

Ancak bu kabıl sarfiyat ve mübayaata muktazi tahsisat Meclis mün'akit ise derhal, değilse açılmasını müteakip kabule arz edilir.

ON İKİNCİ MADDE — Divanı Muhasebat, kendisine tevdi olunan idare hesabı üzerinde yapacağı tetkiklerde, bu hesapların ait olduğu bütçeyi ve idarenin tabi bulunduğu kanun ve nizamları itibara alır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İnhisar idarelerinin hususî kanunlarında ve işbu kanunda muayyen vazife ve muamelelerin ve murakabe işlerinin icra tarzı bir nizamname ile tayin olunur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunla tasrih edilmeyen hususlarda muhasebe-i umumiye kanunu hükümleri tatbik olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — İnhisar idare meclisleri ve bu kanuna muhalif hükümler mülgadır.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihinden muteberdir.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye vekili memurdur.

MUVAKKAT MADDE — İdare meclislerinin lâğvına ve murakıp tayinine müteallik hükümleri bu kanunun neşriden itibaren tatbika Maliye vekili mezumdur.

3 haziran 1930

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	1 - VI - 1930 ve 1/159
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	3 - VI - 1930 ve 4/227
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 3 90 19 213,272:274
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları:</i>	:	1050